

Απρίλιος 2015

Περίληψη

Η ύφεση στην Κυπριακή οικονομία προβλέπεται να συνεχιστεί το 2015 ωστόσο η συρρίκνωση της πραγματικής οικονομικής δραστηριότητας εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί ειδικότερα κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές) για το 2015 προβλέπεται σε $-0,9\%$. Το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά $1,7\%$ και $1,2\%$ το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του 2015 αντίστοιχα (συγκριτικά με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014). Περαιτέρω μείωση στην πραγματική δραστηριότητα εκτιμάται κατά το τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του έτους (συγκριτικά με τα αντίστοιχα τρίμηνα του 2014) με τις αντίστοιχες προβλέψεις στο $-0,5\%$ και $-0,1\%$.

Η συρρίκνωση στη δραστηριότητα το 2015 προβλέπεται ηπιότερη από την ύφεση που καταγράφηκε το 2014. Η αποκλιμάκωση της ύφεσης σχετίζεται με τα ακόλουθα: (α) επιβράδυνση της συρρίκνωσης της εγχώριας δραστηριότητας και απασχόλησης, παρά την ανατροπή στην ευνοϊκή πορεία κάποιων δεικτών που καταγράφηκε τους τελευταίους μήνες, (β) μειωμένες εγχώριες τιμές και χαμηλός εξωτερικός πληθωρισμός λόγω υποτονικής ζήτησης και πτωτικών τάσεων στις τιμές του πετρελαίου, (γ) αύξηση της δραστηριότητας στην ΕΕ και ευρωζώνη το τελευταίο τρίμηνο του 2014 και βελτιωμένες προοπτικές ανάπτυξης στην ευρωζώνη, (δ) περαιτέρω ισχυροποίηση της οικονομικής εμπιστοσύνης στην Κύπρο, και (ε) η αποδυνάμωση του ευρώ έναντι της στερλίνας με θετικό αντίκτυπο στην εγχώρια δραστηριότητα μέσω του τουρισμού.

Ορισμένοι παράγοντες, όμως, επιδρούν αρνητικά στην εγχώρια δραστηριότητα τα επόμενα τρίμηνα δυσχεραίνοντας την ανάκαμψη όπως:

- Οι μειωμένες αποδόσεις των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων το τελευταίο τρίμηνο του 2014 αντικατόπτριζαν αβεβαιότητες για το ρυθμό ανάπτυξης της ευρωζώνης. Αυτές οι αβεβαιότητες τώρα φθίνουν ενόψει της πολιτικής ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ, την αποδυνάμωση του ευρώ και τις μειωμένες διεθνείς τιμές πετρελαίου βελτιώνοντας τις προοπτικές ανάπτυξης στην ευρωζώνη.
- Η οικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα σχετικά με τη συμφωνία χρηματοδότησής της αποτυπώνεται στα αυξανόμενα επιτόκια κρατικών ομολόγων και στην πτωτική πορεία του δείκτη του ΧΑΑ με αρνητικές επιπτώσεις στις αποδόσεις του ΧΑΚ και την εγχώρια δραστηριότητα.
- Η ύφεση στη ρωσική οικονομία και η ταχύτερη υποτίμηση στην ισοτιμία ρούβλι έναντι ευρώ τα τελευταία δύο τρίμηνα δημιουργούν αρνητικές πιέσεις στο εγχώριο ΑΕΠ.
- Τα ψηλά επίπεδα χρέους και τα περιορισμένα νέα δάνεια σε συνδυασμό με τη διαδικασία απομόχλευσης επιδρούν αρνητικά στο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας.

Κίνδυνοι για βαθύτερη από την προβλεπόμενη ύφεση σχετίζονται με τα ακόλουθα: (α) την επιδείνωση της ύφεσης στη ρωσική οικονομία και περαιτέρω υποτίμηση στην ισοτιμία ρούβλι έναντι ευρώ, (β) την αβεβαιότητα σχετικά με νέα συμφωνία χρηματοδότησης της Ελλάδας που μπορεί να έχει άμεσες αρνητικές συνέπειες στην εγχώρια οικονομία και να δημιουργήσει έμμεσες πιέσεις μέσω μιας νέας κρίσης στην ευρωζώνη, (γ) τα ψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων μαζί με περιπλοκές στην εφαρμογή του σχετικού νομικού πλαισίου, και (δ) καθυστερήσεις στην προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν στο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής.

Παράγοντες που ενδεχομένως να οδηγήσουν σε ηπιότερη από την προβλεπόμενη ύφεση είναι οι ακόλουθοι: (α) η χαλαρή νομισματική πολιτική που ανακοινώθηκε από την ΕΚΤ και αναμένεται να βελτιώσει τη ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα (όταν συμπληρωθεί θετικά η αξιολόγηση του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της Κύπρου), (β) βελτιωμένες προοπτικές ανάπτυξης στην ευρωζώνη, (γ) ικανοποιητικοί ρυθμοί ανάπτυξης στο Ην. Βασίλειο σε συνδυασμό με την υποτίμηση του ευρώ έναντι της στερλίνας που λειτουργούν ευεργετικά για τον τουρισμό, (δ) επενδυτικές αποφάσεις που σχετίζονται με τους τομείς του τουρισμού και της ενέργειας, καθώς και (ε) προώθηση δημόσιων επενδύσεων για επέκταση/αναβάθμιση υποδομών που βελτιώνουν τις προοπτικές ανάπτυξης.

Οι προβλέψεις που παρουσιάζονται σε αυτό το τεύχος ίσως να ενσωματώνουν κάποιους αρνητικούς κινδύνους που σχετίζονται με εξελίξεις στο εξωτερικό περιβάλλον μέσω προπορευόμενων δεικτών (συναλλαγματικές ισοτιμίες, χρηματιστηριακοί δείκτες, επιτόκια). Επίσης, οι προβλέψεις αποτυπώνουν κάποιες αδυναμίες της Κυπριακής οικονομίας όπως τα ψηλά επίπεδα χρέους και ανεργίας, που αποτελούν τροχοπέδη στην ανάκαμψη. Παρά ταύτα η οικονομετρική ανάλυση και τα διαθέσιμα στοιχεία παρέχουν ενδείξεις για θετικό ρυθμό ανάπτυξης στην Κυπριακή οικονομία το 2016 υποβοηθούμενο από τις χαμηλές τιμές πετρελαίου, την υποτίμηση του ευρώ και το βελτιωμένο οικονομικό κλίμα.